

სამართლები

რეპრეზენტაცია

წელიწადი მასაჟი, აპრილის 31 1920 წ.

მთავრობის წინაშე, უფლებდლორი გაზეთი
(ოფიციალური და არაოფიციალური განყოფილებით)

სამართლები რეპრეზენტაცია

გაზეთი ღირს თვეში 70 მან., ცალკე ნომერი ყველა 3 მან. განცხადების ფასი 1-ლ გვ. პეტიტის სტრიქ. 15 მან. 4-ზე გ. 10 მან. სამგლოვიარო განცხ. ჩვეულებრივი ზომის (15x2) 300 მ., განცხ. საბუთების დაკარგვის შესახებ 160 მ. სასამართლო. უწყ. განცხადებანი 100 მ. ნისია განცხ. დაბეჭდვა ღირს ნიხრზე მეტი 20% რედაქციის და კანტ. მისამართი: ტფ., ბარონის ქ. № 6. ტელეფ. 1-82

კანტორის საგან.

ხელფასისა და ქალაქის საგანგებოდ გაძვირების გამო 1 სექტემბრიდან გაზეთი „სამართლები“ რესპუბლიკა“

უკრაინა თვეში 200 მ. ხალკე ნომერი უკლებლან 10 მ.

გაზეთი 1 სექტემბრიდან წლის ბოლომდე ღირს 800 მ. ვისაც გაზეთი გამოუწერილი აქვს ძველ ფასებში მან უნდა გამოგზავნოს დამატებითი ფასი თვეში 130 მანეთი, წლის ბოლომდე დასამატებე - 520 მანეთი.

საერთო განცხადების ფასი 1 გვერდზე პეტიტის სტრიქონი 15 მან., 4 გვერდზე 10 მან., ხოლო საბუთების დაკარგვის შესახებ განცხადებანი 160 მანეთი, სამოსამართლო უწყების საჯაროდებულო განცხადებანი 100 მან. სამგლოვიარო განცხადება ჩვეულებრივი ზომა (15x2) 300 მანეთი. ნისია განცხადების დაბეჭდვა ღირს ნიხრზე მეტი 20 პროც. კერძო პირების განცხადებანი ნისია არ დაიბეჭდება.

უფასოდ განცხადებები არ დაიბეჭდება

და მათ შესახებ კანტორა არავითარ მიწერ-მოწერას არ მართავს.

ოფურგეთის საგარო მროზის გაგებობა

იწვევს საგნების და ენების სრულ უფლებიან მასწავლებლებს ჩოხატაურის საერობო გიმნაზიისთვის. აგრეთვე იწვევს გამგებებს და მასწავლებლებს მარის საერობო უმაღლეს დაწყებითი სასწავლებელთათვის. მასწავლებლები მიიღებენ (გიმნაზიაში-აც) გარდა შტატის ჯამაგირისა, ბინას და ვათობა განათიბასაც. თხოვნები საბუთებით უნდა გადმოგზავნოს ოფურგეთში, სამაზრო ერობის გამგეობაში.

866 5-1

ბორჯომის სახელმწიფო გაეულის სამართლები ანით ასხადებს

რომ ორშაბათს 6 ენკენისთვეს ამა წლის ქ. ბორჯომში სამართლები კანტორის ბინაზე დილის 10 საათზე

დანიშნულია წაიკრი შეჯიბრება

ლიკანის ბალში ხეხილის მოსავლის იჯარით გაცემაზედ. შეჯიბრება დაიწყება 100.000 მანეთიდან. შეჯიბრებაში მონაწილეობის მიძღვრებათ სამართლები სალონში წინ და წინ შეიტანონ ერთი მესამედი შეფასებულ თანხისა. დაწვრილებითი პირობების გაგება შეიძლება ყოველ დღე სამართლებიში.

868 3-1

სახელმწიფო ქალაქების დაგეგმვა-ბელი მესხელიცია ანით ასხადებს.

რომ მას აქვს დამზადებული ფერადი საღებავით საქართველოს ღერბი (თეთრი გიორგი) მათი შექმნა შეუძლია ყველას ექსპერიმენტში (დამფუძნებელ კრების ქუჩა № 7). დაწესებულებებს ეს ღერბი დაეთმობათ ცალი 200 მანეთად.

2501 1-1

ოფიციალური განყოფილება.

ქუთაისის ოლქის სასამართლოს ბათონის განყოფილება.

სწრაჟულიარი.

თანახმად რესპუბლიკის კანონებისა უნდა შეიღებულ იქნეს სახელმძღვანელოთ ბათონის სასამართლოში შემდეგი:

- 1) ქალაქ ბათონში და მის ოლქში ყოველი სასამართლო საქმე უნდა წარმოებულ იქნეს სახელმწიფო ენით.
- 2) ძველი დაწესებულები საქმეები, რომელნიც არა-ქართულზე არიან წარმოები უნდა დამთავრებულ იქნეს სახელმწიფო ენით. უკვე წარდგენილ საბუთების და სხვა ქალაქების გადათარგმნა საჯაროდებულო არ არის. ამიერიდან — კი არასახელმწიფო ენაზე შედგენილი საბუთები უნდა წარმოდგენილ იქნენ თარგმანების დართვით სახელმწიფო ენაზე.
- 3) მომრიგებელ მოსამართლენი ვალდებულნი არიან საქმეების გარჩევის დროს იხელმძღვანელონ ენის ხმარების მხრივ მომრიგებელ მოსამართლეთა დებულების (იხ. კან.

66, 1918 წ. კრებული) 16—17, 18 მუხლებით.

- 4) უმცროსი ნოტარიუსების და საბირო ნოტარიუსის კანტორები ვალდებული არიან ენკენისთვის პირველიდან ყოველი საბუთები და აქტები აწარმოონ სახელმწიფო ენით.
- 5) არა სახელმწიფო ენაზე შედგენილი ძველი აქტების შემოწმება და ყოველი საქმის წარმოება უნდა შესრულდეს სახელმწიფო ენით.

იუსტიციის მინისტრი რ. არხენიძე.

განკარგულიგანი

მიწათ-მოქმედების მინისტრისა.

- 31 ივლისი, 1920 წ., № 272.
დანიშნულია: აგრონომი ვასილ ფალავანი იუსტიციის ტფილისის სახელმწიფო კულტურ-ტექნიკურ საშუალო სასწავლებლის ინსპექტორად, ამა წლის აგვისტოს 1-დან.
- 31 ივლისი, 1920 წ., № 273.
თავისუფლება მიეცეს: სასოფლო მეურნეობის განყოფილების მდივანს დიმიტრი დეკანოზიშვილს ერთი თვის ვადით ამა წლის აგვისტოს 1-დან.

- 3 აგვისტო, 1920 წ., № 274.
ინიშნებიან: შავი-ზღვის პირს გადასახლების საქმის სარაიონო გამგის თანამდებობის აღმასრულებელ მიწის ზომიერი ვარლამ პავლეს ძე ჩხენკელი თავის თანამდებობაზე დატოვებით და მარტო საგზაო და საკანცელარიო ხაზების მიცემით, გადასახლების განყოფილების ბუხალტრათ აკევიმე მელიტონის ძე თოფურიძე, პირველი ამა წლის 1 მაისიდან, ხოლო მეორე ამავე წლის 20 ივლისიდან.
- 5 აგვისტო, 1920 წ., № 275.
დათხოვნილია თანამდებობიდან და სრულიად სამსახურიდან: სამინისტროს ბიბლიოთეკის გამგე მ. ი. ბეგერი, 1 აგვისტოდან, სალიკვიდაციო ჯილდოს მიცემით.
- 27 ივლისი, 1920 წ., № 276.
თავისუფლება მიეცეს: სასოფლო მეურნეობის განყოფილების მემანქანე ნინო შამკვიციანის და თამარ გურგენიძის 1-ს აგვისტოს 22 მდე, მე 2-ს 27-მდე.
- 6 აგვისტო 1920 წ., № 277.
დათხოვნილია თანამდებობიდან და სრულიად სამსახურიდან: ტყის ამწერი ტხნიკი ა. მ. ბულიანი, სამსახურის შეუფერებლობის გამო, პირველ აგვისტოდან 1920 წ.
- № 278.
დათხოვნილია თანამდებობიდან და სრულიად სამსახურიდან: ტყის გამგის თანამდებობის თანაშემწის აღმასრულებელი გ. ი. მახვილაძე, სამსახურის შეუფერებლობის გამო.
- ინიშნება: სოლომონ ფერმის ძე მუსხელიშვილი ტყის გამგის თანაშემწეთ მეორე ხარისხით.
- 6 აგვისტო 1920 წ., № 279.
ინიშნება: საინსპექტორო განყოფილებაში მანქანაზე მუშაობისათვის ოლთა ეგნატეს ასული აღნიშვილი 1 აგვისტოდან.
- 27 ივლისი, 1920 წ., № 280.
დანიშნულია: ვალენტინა ვაშაძე სასოფლო მეურნეობის განყოფილების რეგისტრატორად ამა წლის ივლისის 27-დან.
- 6 აგვისტო, 1920 წ., № 281.
გადაყვანილია: სახელმწიფო მამულთა განყოფილებიდან მემანქანე ელენე ავქსენტის ასული მეგრელიძე სასოფლო მეურნეობის განყოფილებაში იმავე თანამდებობაზე ამა წლის 28 ივლისიდან.
- დანიშნულია: სახელმწიფო მამულთა განყოფილებაში ბუხალტერის თანამდებობაზე ზაქარია სიმონის ძე გოგვაძე ამა წლის 1 აგვისტოდან.
- დანიშნულია: იმავე განყოფილებაში მემანქანეთ ქსენია გიორგის ასული — ცერცვაძე ამა 28 ივლისიდან.
- მიწათ-მოქმედების მინისტრი ამხანაგი მალანია.

- რიშვილს 2 ენკენისთვემდე 1920 წ. სააქციო სამართლები უფროსი სპ. ზაქარაძე.
- ფოსტა-ტელეგრაფის და ტელეფონის სამმართველოს უფროსისა. 26 ივლისი, 1920 წ.
გადამწიხვებული არიან: ყოფილი ზედამხედველი პოლიტრონიკი ნიკოლაიშვილი ახლათ ზედამხედველად დაბალი ჯამაგირისა ბაჭყალიძე; ყოფილი მექანიკოსი პავლე ტრუბინინი უფროს მექანიკოსათ ტფილისის ტელეგრაფის კანტორაში: ყოფილი მოხელეები: ვაბრიელ ალექსოვი, ანასტასია ზედელმერი, სიმონ გალუსტოვი, ალექსანდრე საპიციკი, ლუბა სოხაძე, ანა ოსეპიანიცი და მოქალაქე ბარბაღე მესხი ახლათ მოხელეებათ: ალექსოვი მეორე ხარისხით, ზედელმერი მეხუთე ხარისხით ტფილისის ტელეგრაფის კანტორაში; გალუსტოვი მეორე ხარისხით ტფილისის ფოსტაში, საპიციკი მეხუთე ხარისხით სოხუმში, სოხაძე მეექვსე ხარისხით ქუთაისში, ოსეპიანიცი-ახალციხეში, მესხი დიდი ჯიხაშიში; ყოფილი ფოსტალიონები: სავარია სარქისიანიცი და გიორგი ასანიძე მეორე კატეგორიის ფოსტალიონებათ სარქისიანიცი აბასთუმანში და ასანიძე სოხუმში; ალექსოვი პირველ ივლისიდან, ტრუბინინი 26 ივლისიდან, სპიციკი და ოსეპიანიცი 28 ივლისიდან, დანარჩენნი 1920 წლის პირველ აგვისტოდან.
- დანიშნული არიან: ფოსტა-ტელეგრაფის მოხელეები: ტფილისის ტელეგრაფის კანტორისა ერმილე ხოშტარია, ოსეფ ავაგვიანიცი, თეთრ-წყაროსი ისააკ ქელიძე, ფოთის ვასილ უჩაძეშვილი ფოსტა-ტელეგრაფის მოხელეებათ იმავე კანტორაში; ხოშტარია-მეორეთი, ალავეგვიანიცი და უჩაძეშვილი მეოთხეთი და ქელიძე მეხუთე ხარისხებით.
- გადაყვანილი არიან: ფოსტა-ტელეგრაფის მოხელეები: ტფილისის ტელეგრაფის კანტორისა მარტიროს ბაღდასარიანიცი და ანა ხიზანიანიცი და ფოსტალიონები: სამტრედიის ზებეგე ოქროპირიძე, აბასთუმანის ლუკიანე დგებუაძე, ჯავის ოუსტინე მაჭარაძე და გომბორის სერგო მარქარიანიცი იმავე წოდებებით თანახმად თხოვნებისა; ბაღდასარიანიცი ლუშეთში, ხიზანიანიცი ახალციხეში, დგებუაძე სოხუმში, მაჭარაძე სამტრედიისა, მარქარიანიცი თელავში და ოქროპირიძე ჯავაში ყველა 1920 წლის აგვისტოს პირველიდან.
- დათხოვნილია სამსახურიდან: თელავის ფოსტალიონი კუხალაშვილი თავის ნებით სამსახურის თავის დანებებისათვის 1920 წლ. 30 ივლისიდან.
- სამართლები უფროსი შგელაძე.
- არა ოფიციალური განყოფილება
- საკვლადგულ დიდგენილა
- შინაგან საქმეთა სამინისტრო შემდეგს აცხადებს საზოგადოების საყურადღებოდ; ვინაიდან რესპუბლიკის საზღვრებში უცხოეთის ვალიუტაზე კურსის დაწესება მხოლოდ ფინანსთა სამინისტროს კომპეტენციაში შედის, ამიტომ ეკრძალება ყველას, როგორც კრესას, ისე კერძო პირებს უცხო ვალიუტაზე კურსის დაწესება და კურსის შესახებ პრესისა თუ სხვა რამის საშუალებით ცნობების გამოცხადება. ამ საჯაროდებულო დადგენილების დამარღვევნი დაპატიმრებულნი იქნებიან 3 თვით.
- შინაგან საქმეთა მინისტრის ამხანაგი პ. ჰიქინაძე.
- სურსათ-სანოვაგის თავისუფალი-გადასან-გადმოსანა.
- შინაგან საქმეთა სამინისტრომ ყველა ერობას შემდეგი ცირკულიარით მიმართა: თანახმად მთავრობის მიერ შემუშავებულ სასურსათო გეგმისა რესპუბლიკის მთელ ტერიტორიაზე, გარდა სიღნაღის, თე-

ლაგის და გორის მახრებისა, სურსათ-სანოვანის თვისუფალი გადატანა ვადამდე...

მთავრობაში

უკანასკნელი დადგენილებანი უკრის კაცების სასჯელისაგან განთავისუფლებისა

მთავრობამ დაადგინა განთავისუფლება სასჯელისაგან იმ უკრის კაცებისა, რომლებიც ბოლშევიკურ გამოსვლებისათვის...

ახალციხის ერობა

მთავრობამ დაადგინა: ახალციხის სამხარეო ერობას გადასცეს სამხარეო მილიცია.

დახმარება

მთავრობამ დაადგინა: ვადამდე სენის წინააღმდეგ ბრძოლაში გარდაცვლილ ფერშალს ს. კანდელაკის ოჯახს მ.ს.ს.ს. 10.000 მან. დახმარების სახით.

შრომის სამინისტროს მთავარი ინსტრუქტორა

მთავრობამ დაადგინა: ზედმიწევნით მუშაობისათვის მიეცეს ტრენიმანს ერთდროული ჯალდო.

შიდაგ. საქმ. სამინისტროში ციმბირის ჭირი-ეპიზოტიკა აფხაზეთში.

აფხაზეთის კომისარიატის თავმჯდომარე შინაგან საქმ. სამინისტროს აცნობებს, რომ აფხაზეთში ვაჩხა ციმბირის ჭირი, ეგრედ წოდებული ეპიზოტიკა...

დეზერტირების წინააღმდეგ.

ზუგდიდის მაზრის ერობის გამგეობა შინაგან საქმეთა სამინისტროს აცნობინებს, რომ ხსენებულ მაზრაში დეზერტირებამ მეტად ფართო ხასიათი მიიღო...

ბორჩალოს მაზრის დეპუტატია

ბორჩალოს მაზრის მთელი რიგი სოფლების დეპუტატია შინაგან საქმეთა სამინისტროს აცნობა ზოგიერთ სოფლების გაქურდვებულ მდგომარეობის შესახებ...

უჩაღათა თარეში და მათი შემწახვევლები

შორაპნის მაზრის და ქუთაისის ციხეებიდან გამოქცეული უჩაღები შალიკო ნებიერიძე, საშა წერეთელი, ნესტორ ნებიერიძე, ქუჩუბაძე და ჩუბინაძე...

ვისი (ოლი შუშანიკაოი. ამ პირებს ხსენებულ უჩაღებისათვის სისტემატიურად დახმარებას უწყვედნენ...

ერობათა და ქალაქთა კავშირის ბიურო

შინაგან საქმეთა სამინისტრომ დეპეშა მიიღო იმის შესახებ რომ, თანახმად აფხაზეთის ქალაქებისა და ერობების წარმომადგენელთა პირველ ყრილობის დადგენილებას...

სახ. განათ. სამინისტროში ბათუმის გიმნაზია

მომავალ სასწავლო წლიდან ბათუმის გიმნაზიის ძირითად ქართულ კლასებთან გაიხსნება რუსული პარალელი კლასები, სადაც მოთავსდებიან იქნებიან ყოფილი რუსული გიმნაზიის მოწოდები. ამისთვის გამოაკვეთულ უნდა იყოს მოწოდება რიცხვის რაოდენობა...

შიდაგ-მოქალაქის სამინისტროში.

ოფიცერთა ეკონომიურ საზოგადოების შეამდგომლობა.

ოფიცერთა ეკონომიურ საზოგადოების გამგეობას განზრახული აქვს ამავე საზოგადოების შენობაში განხდეს წინასწარი ეკონომიურ ეკონომიურა, რისთვისაც გამგეობამ უკვე საჭირო ზომები მიიღო საქსო მანქანების შესაძენად...

როშის და კუშნირის მაუდის ქარხნების ამუშავება.

როშის და კუშნირის მაუდის ქარხანა, რომელიც პლებნარის პროსპექტზეა მოთავსებული, მინდობილი ჰქონდა ინჟინერ ბრაილოვსკის. ინჟინერ ბრაილოვსკიმ ქარხნის დათვალიერების შემდეგ განაცხადა რომ ხსენებული ქარხანა არ მუშაობს საქირო მასალის და მანქანების უქონლობის გამო...

უცხოეთი

ინგლისი და პალესტინის საკითხი.

„დილი ქონიკლი“ ზეკდავს ლორდ სიდელგამის ცნობებს პალესტინის მდგომარეობის შესახებ. ეს ცნობები მან თემთა პალატაში გამოაქვეყნა. მისი ცნობით სიონისტთა ნაკონალიტური პოლიტიკა არაბებს ისმალეთის ბატონობის დაბრუნების მონატრე ხდის...

დეს, ამისათვის საჭიროა პარლამენტის მოწვევა პროფსიონალურ საფუძველზე. ლორდ ბალფორმა უპასუხა, რომ მოკლე ხანში პალესტინის მართვა-გამგეობა გადავა დიდი ბრიტანეთის წარმომადგენელთა ხელში და ამგვარად პალესტინა განთავისუფლდება უმცირესობის ბატონობისაგან.

ამერიკა და რუსეთი.

რეიტერის სააგენტოს კორესპონდენტი ვაშინგტონიდან იუწყება: შეერთებულ შტატების ვარშე საქმეთა მინისტრმა რომში მყოფთ თავის ელჩს აცნობა, თუ რა პოზიცია უკავია ამერიკის რუსეთის საკითხში. ამერიკის ხალხი მიესალმება რუსეთის ხალხს და მზადაა მხარი დაუჭიროს მას თავისუფლებისათვის ბრძოლასა და რუსეთის შეერთებულ შტატების შექმნაში...

არეულობა დანციგში.

პავასის სააგენტოს ცნობით დანციგში დიდი არეულობაა. მუშები გამოვიდნენ და პროტესტი განაცხადეს ცხოვრების გაძვირების გამო. საღამოს დემონსტრაციამ პოლონეთის საწინააღმდეგო ხასიათი მიიღო. გერმანელი მუშები თავს დაესხნენ პოლონელ ოფიცერებს და ჯარისკაცებს...

ერთა ლიგა და საერთაშორისო ტრანზიტის საკითხი.

ერთა ლიგის საბჭომ იმსჯელა საერთაშორისო ტრანზიტის მოწყობის შესახებ. დაარსეს სპეციალური საერთაშორისო კომისია ტრანზიტის მოსაწყობად, სადაც შედიან ყველა ლიგაში მონაწილე სახელმწიფოების ტერიტორიული საზღვრები. ამ კომისიამ უნდა გამოიმუშაოს საერთაშორისო ტრანზიტის წესდება...

გაზეთებიდან.

მ. გორკი და ბალშევიკების ვანდალიზმი

გაზეთ „ბოსფორს“ ჰელსინფორსიდან მიღებულ ცნობას მაქსიმ გორკის შესახებ ამინიარად ავგოვრეს: რუსეთის დიდებული მწერალი მეტად გულდაწყვეტილი და უიმედობით შეჭყურებს რუსეთის მომავალს. მაქსიმ გორკის აზრით რუსეთის ნგრევა არ კი თავდება, არამედ უფრო ძლიერდება. ბოლშევიკები ძირ-ფესვიანად შლიან რუსეთის ეკონომიურ ცხოვრებას...

მახკოვა და ბერლინი.

მოსკოვ ბერლინის შუა ამ ქაზად უკვე სატელეგრაფო კავშირი არის გაბმული. მოსკოვიდან ტელეგრაფის გაგზავნა უნდა დაიბრუნდეს ტელეგრაფის კომისიის მიერ.

წითელ არმიელთა აჯანყება.

მოსკოვის საბჭოთა პოლკმა, რომელიც აღიქსანდროვას პოზიციებს იჭერდა, წითელ არმიის მთავარ სარდლობას წაუყენა მოთხოვნა, რომ ისინი გაგზავნილ იყვნენ უკანე განაპირა ადგილას, რადგანაც მათ უკვე ეს სამოქალაქო ომი ძმათა სისხლის ღვრად მიაჩნიათ. სარდლობამ მათი თხოვნა არ შეიწყნარა და კომუნისტების კომანდამ ტყვეის მფრქვევლით შემოატყა ალყა აჯანყებულ საბჭოთა პოლკს. რადგან 24 საათის განმავლობაში წითელ არმიელებმა არ დაეარეს...

იარაღი და თავიანთ წინადადების შესრულებას თხოვლობდნენ მთელი პოლკი კომუნისტების მიერ გაყვნილი იყო. მსხვეპროლი აუარებელი არის, რადგან წინა დღით ეს პოლკი შეგვებული ყოფილა საბჭოთა ჯარით.

დეკემბერი

(საქართველოს დეპუტათა სააგენტო).

ფრანგული პრესა.

პოლონელების იერიშები.

ლონდონიდან მოსული დეპეშა პოლონელების მიერ შჩუჩინისა და პოლონეთის ალბის შესახებ იუწყება. იუწყებიან აგრეთვე, რომ პოლონელების ჯარების მიერ ბოლშევიკების ორი ლაშქარი გარშემორტყმულია.

ინგლისი და საბჭოთა მთავრობა.

ინგლისის ულტიმატუმის საპასუხოდ საბჭოთა მთავრობამ განაცხადა, რომ იგი აღარ მოითხოვს პოლონეთში მუშათა მილიციის შექმნას.

ვრანგელის გამარჯვება.

კონსტანტინოპოლიდან მოსული დეპეშები თავრიდის გუბერნიის ჩრდილოეთით ვრანგელის დიდ გამარჯვებაზე იუწყება.

ჩენო-სლოვაკია და საფრანგეთი.

პრაგადან იუწყებიან, ჩენო-სლოვაკიის დედაქალაქი ვაგეზავრა პარიზს საფრანგეთთან სავაჭრო ნელშეკრულების დასადებად.

სალბთა ლიგის ხსენება.

გაზეთი „პტი პარიზენის“ ცნობით ხალხთა ლიგის საბჭო 15 სექტემბერს შეიკრიბება პარიზში. მისი მიზანია სინენის და მალმედის საკითხების გარჩევა.

ზავი ბოლშევიკებთან.

გენერალმა ვეიტანმა „პტი პარიზენის“ კორესპონდენტს ვარშავაში განუცხადა, იმედია ბოლშევიკებთან ზავი ზამთრამდე შეიკრასო.

ოსოვეციის აღება.

პოლონელები შეტევას განაგრძობენ, მათ ოსოვეცი აიღეს.

პოლონელების დელეგაცია.

პოლონეთის დელეგაცია მინსკში განაგრძობს მუშაობას, ის ინსტრუქციები, რომლებიც დელეგაციას პირველად მიეცა, მიუხედავად პოლონეთის გამარჯვებასა შეუცვლელი დარჩა. პოლონეთის ჯარები პინსკის მეტად გამაგრებულ ხაზზე გაჩერდებიან. ეს ხაზი რუსეთთან 100 კმ-ზე იმყოფება. უკანასკნელი სამხედრო ცნობების მიხედვით ბოლშევიკები იხვევენ უკან ლვოვის რაიონში, სადაც მათი მხრით კონტრ შეტევა არის მოსალოდნელი. პოლონელები აცხადებენ, რომ მათ ხელთ იგდეს 80000 ტყვე ჯარის კაცი და ბოლშევიკების არტილერიის ორი მესამედიო.

ვრანგელის მთავარი შტაბის ცნობა.

ვრანგელის მთავარი შტაბი ნოვოროსიისკის და ევატერინოდარის ალბის შესახებ იუწყება.

ბრიტანეთის ელჩი.

ბრიტანეთის ელჩი ამერონი ბერლინში დაბრუნდა და თავის მოვალეობის აღსრულებას შეუდგა.

წითელთა გაქცევა ფრონტიდან.

წითელთა დიდი ნაწილი ფრონტიდან ლიტვაში გაიქცა. აქ ბოლშევიკები დააკავეს და განაიარაღეს.

დანიციის საკითხი.

დანიციის საკითხის შესახებ მოკავშირეთა შეხვედრებაში სრული ცვლილება მოხდა. პოლონეთის ემიგრანტებს, რომლებიც ლიტვაში დააკავეს, გამოსვლის ნება დაართეს.

სოხეთში

ერევანი. თანახმად შინაგან საქმეთა მინისტრის საგანგებო დელეგაციებისა, ყველა აისორს 26 დან 32 წლამდე ჯარში იწვევენ.

ოსმალეთთან დადებული ხელშეკრულება სომხეთის დედა ქალაქმა ბრწყინვალედ იღწესასწაულა. ავგისტოს 20, გაიმართა საღმრთო სასწაულო აღლუმი, აღლუმის შემდეგ გაერთიანებულ სომხეთის გამო დიდი მანიფესტაციები გაიმართა. მთავრობის თავმჯდომარე ჯარს და ხალხს მიმართა სიტყვით, რომელშიაც ახსნა მან ხელშეკრულების მნიშვნელობა სომხეთის მომავლისათვის. თავის სიტყვაში პრეიმერმა სომხეთის სახელით მოკავშირეებს შეალოდა ვადაუხადა. ამერიკის მიმართ

სამდლობელი სიტყვით გამოვიდა, აგრეთვე პროფესორი ქალანთაროვი, რომელსაც ამერიკის დახმარებით კომიტეტის თავმჯდომარემ ვიკრიამ უკასურა. ეროვნული ზემოთ გამოაქვეყნებული ადმინისტრაციულ წესით განთავსებული.

საგანგებო სასამართლომ მ ბრალდებულის შესახებ, რომელთაც სომხეთში გადატარების მოხდენის და საბჭოთა მართვა გამგეობის დაწესება ბრალდებულით, განაჩენი გადმოიტანა. ბრალდებულნი სასამართლომ დამნაშავეთ იცნო და სხვა და სხვა ვადით ზოგს საკატორლო მუშაობა და ცხენი დაპატონება მიუსაჯა.

ყუბინის მოსავალი სომხეთში არ არის დამაკმაყოფილებელი. ბევრ ადგილს ვენახების რეზერვუარად მოიხსი.

ახალი აგებები

გენერალური შტაბი აცხადებს, რომ ყველა 1888, 1889, 1894 და 1895 წლებში დაბადებული სათადარიგო ჯარისკაცი, რომელიც დათხოვნილი არიან ჯარის ნაწილებიდან ორი თვის შევრდებულში და რომელიც ხელში აქვთ ამის კანონიერი მოწმობა უფლებათ აქვთ შევიდნენ სამხედრო სხვა და სხვა სახელმწიფო, სამოქალაქო და კერძო დაწესებულებებში, მიუხედავად იმისა, რომ ისინი მხოლოდ დროებით არიან განთავსებული სამხედრო სამსახურში.

საქართველოში ვალიუტის ვალიუტაზე სპექულიაციის შესახებ შემდეგი განუცხადებ: რესპუბლიკაში ცხოვრების და ვალიუტის გაფართოება მსოფლიო კრიზისის შედეგია. ამ კრიზისით ყოველი ავანტიურისტული სარგებლობს. სახელმწიფო მანკს მიენდო ვადაპყვერ ზომების მიღება ვალიუტაზე სპექულიაციის საწინააღმდეგოდ. ვალიუტის გაძლიერება სპექულიანტების წინააღმდეგ უკვე ვადაპყვერ ზომებს იღებენ. აგვისტოს 27 დაჯავის მრავალი პირი, რომელიც ვალიუტით სპექულიაციას ეწეოდა, ასეთ პირებისაგან რესპუბლიკა გააწმინდება. დაჯავის 41 სპექულიანტი, რომელთაც ჩამოართვეს დიდიძალი ოქროსფარი, ბრალიანტები და უცხოეთის ვალიუტა.

ვაჭრობა საქართველოში და ჩინეთში. საქართველოს და ჩინეთის საქონელი, რომელიც საინჟინერო ამხანაგობამ გამოაქვეყნა თავისი სავაჭრო მოლაპარაკების გეგმა. ამხანაგობა აღნიშნავს, რომ მათი მიზანია შეაკავშირონ შუა აღმოსავლეთის მდიდარი ცენტრი საქართველო-საშუალო ევროპის კულტურული ცენტრ ჩინო-სლოვაკიასთან. ამხანაგობა სცდლობს დაამყაროს რეგულიარული და იათი სავაჭრო ტრანსპორტი და გზავრობა მიმოსვლა საშუალო ევროპასა და აღმოსავლეთს შორის. ამხანაგობის მიზანს სხვათა შორის, შეადგენს აღმოსავლეთში ტურიზმი და საქართველო საქმის განვითარება.

მ. დუნდუას ქუთაისის საქალაქო განაშენიანების მისიონერი გამოცემები დაიწყება ენკენისთვის 8-დან. ვაკანსია არის პირველიდან შეეძქეს კლასიკური, თხევანების მიღება ყოველ დღე სწავრობებს, დღის 9-2-სათამაში.

სამშენიანობა ვიბკვილი. კიათურის ქალაქის საბჭომ დაადგინა: აგებულ იქნას სამშენი-პალაო წისკვილი; ამ საქმის მოსაწყობათ გადაიღო ქალაქის გამგეობის განკარგულებაში ხუთასი ათასი (500000) მან.

ხალქვა ხანძართან ბათუმში. ბათუმში ქუთაისის სოლოქო ხანძართან განყოფილება გაიხსნა.

მუშათა დელეგაცია. რუსეთში მიმავალი მუშათა დელეგაცია ამთარებს იმ მასლების დაწყობას, რომლებიც მას საბჭოთა რუსეთში მიიქვს. დელეგაცია ტფილისიდან მოსკოვს კავკავით მიემგზავრება.

ახალი საბაჟოები. რაქის მხრიდან დაბრუნებული საბაჟო განყოფილების უფროსი პეჭაძე ონში ახალ საბაჟოს გახსნის შესახებ იწყება. საბაჟოს საშუალებით ნებადართულია სხვა და სხვა საქონელის გატანა, ვადიდა მდიკამენტების. ონი არჩეულ იქნა საბაჟოსათვის იმ მოსახრებით, რომ ონის რაიონში იყოს თავს ყველა გზა, რომლებიც კი მამოსონის უღელტეხილიდან მოდის. ამ საბაჟოთი საქართველოში შემოვა შალი, ნაბადი, ცხვის ტყავი, ჯავარი, ხალიჩები და სხვა ნივთი მასალა. საქართველოდან კი მანუფაქტურის და სხვა საქონელს გაიტანებენ.

ფინანსური ეკონომიკური თაბიერი. მთავრობის თავმჯდომარის მოადგილის სამხედრო მინისტრის გ. რორთქიფანის განკარგულებით ამა წლის სექტემბრის საღამოს 1/4 საათზე ქალაქის საბჭოს დარბაზში დანი-

შულია ფინანსური ეკონომიკური თაბიერი, რომელზედაც მოწვეულნი არიან მთავრობის, დამე. კრების პრეზიდენტის დამე. კრების საბიუჯეტო კომის. პრეზიდენტის, წევრები, ქალაქი და ერობათა კავშირების წარმომადგენლები, სახელმწიფო და კოოპერაციულ ბანკების გამგეობანი, კოოპერაციულ კავშირის და პროფესიონალური კავშირების წარმომადგენლები და სხვანი.

პროფესიონალური კავშირების საბჭოს სეკრეტარიატი. სეკრეტარიატში პროფესიონალური კავშირების საბჭოს, სეკრეტარიატის და სახალხო უნივერსიტეტის სარეორგანიზაციო კომისიის შეერთებული სხდომა შესდგა. კომისიის თავმჯდომარემ კონიაშვილმა უნივერსიტეტის რეორგანიზაციის შესახებ მოხსენება გააკეთა. მოხსენებაში აღნიშნულია: საქმის უკეთესად მოსაწყობად საჭიროა, რომ უნივერსიტეტის მმართველობა დაინტერესებულ ორგანიზაციების ხელში გადაიდეს. ასეთი ორგანიზაციები არის სახალხო განათლების სამინისტრო, ქალაქის თვითმმართველობა, პროფესიონალური კავშირთა საბჭო, სახელმწიფო უნივერსიტეტი და ლექტორთა კოლეჯი. თათბირმა პროექტი სახალხო უნივერსიტეტის რეორგანიზაციის შესახებ დაამტკიცა.

მფრინავ კილტავა. დღე. 28. დღის 6 საათზე, სასწრაფო ფრენის დროს სამხედრო მფრინავა ლეიტ. კილტავა აპარატთან ერთად გამოფრკვეული მიზნების გამო 20 მეტრის სიმაღლიდან ჩამოვარდა. ჩამოვარდნის დროს მფრინავი მიამედ დაშავდა. საღამოს 6 საათზე პროფ. ტოზონოვიჩმა ფეხი მოჭრა კილტავას. დაახლოვებით 7 საათ. სისხლის დაქვევის და საერთო სისუსტის გამო კილტავამ გრძობა დაკარგა და გარდაიცვალა. გარდაცვალებულმა ამ მოკლე ხანში დაასრულა ფრენისნობის სკოლა. იგი დიდი ნიჭით იყო დაჯილდოებული. კილტავას საინჟინერო ჯარში იცნობდენ, როგორც საუკეთესო ოფიცერს.

ინგლისი და საქართველო

ტფილისის ლონდონიდან ჩამოვიდა საქართველოს რესპუბლიკის წარმომადგენელი, ლონდონთან საქონლის ვაცვლა-გამოცვლის მოწყობის მიზნით ვაცვანხელი ა. ქავთარაძე. ლონდონში ამ უკანასკნელმა ექვს თვეს დაყუ. ჩემი მიზანი იყო, ასეთვე ქავთარაძემ, მომეწყო ზოგიერთი საქონლის ხორბალზე გადაცვლა. ყოველი საქონელი რომელიც კი მე საქართველოდან გავიტანე, გარდა თამბაკისი, ჩვენთვის სასურველად გავასაღო. თამბაკოს გასაღებას ცოტა უნდა დავაგვიანოთ, რადგან არა ხელსაყრელი პარობები შეიქმნა და ხელოვნურად დაიწყო მისმა ფასმა. ა. ქავთარაძის სიტყვით ეხლა ლონდონი შეიქმნა მთელი ქვეყნის პოლიტიკური და სავაჭრო ცხოვრების ცენტრად და ქვეყნიერების ტერმომეტრის წარმოადგენს. თვით იაპონიაც კი ანგარიშს უწყებს ლონდონის მაზარს. ინგლისი დაინტერესებულია საქართველოს მაზრით და საქართველოს რესპუბლიკის მომენტის ძირითად საკითხს უნდა წარმოადგენდეს ვალიუტის გაუმჯობესება. თუ ვალიუტა გაუმჯობესდა, ინგლისის მაზარზე ჩვენ შედარებით იაფად ვიყიდით საქონელს. უნდა მოეწყოს საქართველოს ნედლი მასალის უცხო მაზარზე გატანა, მათ ძლიერ აინტერესებთ საქართველოს ხე-ტყე, სპილენძი, თამბაკი და მარგანიტი. ამ ზოლოდროს ლონდონში ბევრად გაუმჯობესდა ინფორმაცია საქართველოს შესახებ ყველა დირს შესანიშნავი მოვლენა 1-2 დღის შემდეგ იბეჭდება ვაზ. „ტიმს“-ში. თავის დროზე შეტყობინებული ამბები კეთილმყოფელ გავლენას ახდენს ევროპის საზოგადოების საქართველოსადმი დამოკიდებულებაზე.

მ რ ო ბ ა

ერობათა კავშირის შუამდგომლობა. ერობათა კავშირის კომიტეტმა მომარაგების სამინისტროს მიმართა შუამდგომლობით ნეიტრალურ ზონაში მანუფაქტურისა და სს. საქონლის გატანის უფლების დართვის შესახებ. კომიტეტის მიზანია ამ გზით ნეიტრალურ ზონაში მატყლის შესყიდვა.

სოხუმში. (საკუ. კორეს.) სოხუმის ოლქის ქალაქთა და ერობათა წარმომადგენლების ყრილობის სხდომაზე, რომელსაც თავმჯდომარეობდა გეოვანი, ჯანჯღავეამ ქალაქთა და ერობათა მოქმედების შესახებ მოხსენება გააკეთა. მოხსენებულმა მიუთითა სამურხაყანოს ბუნებრივ სიმდიდრეზე და აღნიშნა, რომ ეს სიმ-

დიდრე ტექნიკურად გამოცდილ ძალების უკონლობის გამო არ მუშავდება. ერობას ამდენხანს არ ჰქონია შემოსავლის განსახლწერილი წყარო, ამიტომ მან მომავალში მხარის სიმდიდრის ექსპლოატაცია გადაწყვიტა. პირველად ყოვლისა განზრახულია ტყის ექსპლოატაციის დაწყება. ერობას ამ მხრით მიწათ-მოქმედების სამინისტრო დაეხმარა. განზრახულია აგრეთვე მანუფაქტურის დამუშავება. მიუხედავად ზოგიერთ დაბრკოლებისა საშურაყანოს ერობამ ადმინისტრაციული აპარატი მაინც კარგად მოაწყო. ამის საუკეთესო დამატკიცებელი მაზრაში ყაჩაღობის მოსაობა. შეხეო რა აგრარულ რეფორმას, მოხსენებულმა აღნიშნა, რომ ერობა ჯერ-ჯერობით რეფორმის პირველ ნაწილს ანხორციელებს, ესე იგი მიწების ჩამორთმევას აწარმოებს. აგრარულ რეფორმას მცხოვრებნი თანაგრძნობით უყურებენ. მაზრის სასურსათო მდგომარეობა შედარებით დამაკმაყოფილებელია. ფული სიმინდი 300 მან. ღირს. სიმინდის ვასაიფებლად ზომები არის მიღებული. ერობამ სოფლის სასურსათო კომიტეტი გახსნა. მოსავალი საშუალოზე მეტია. ყუბინის მოსავალი საუკეთესოა. სკოლაში გახსნილია 50 პირველ დაწყებითი და მ ზუნაღესი სკოლა. სკოლის ქსელის ვადრეცელებს მცხოვრებლები თანაგრძნობით ხვდებიან. საერთოდ ბიუჯეტის უდიდესი ნაწილი სასკოლო განათლებას ხმარდება. მაზრაში სულ 60,000 მცხოვრები ითვლება.

ერობათა მოქმედება

ტფილისში ერობათა კავშირის საგანგებო კომისია დაბრუნდა. მას სამაზრო ერობის მოქმედების შესწავლა ჰქონდა დაეღებულთი. კომისია არა მარტო სამაზრო ერობის, არამედ ზოგიერთ თემების მოქმედებასაც გაეცნო. კომისიის განსაკუთრებული ყურადღება ახალციხის სამაზრო ერობამ მიიყრო. ამ ერობამ მხოლოდ მიმდინარე წლის დასაწყისში დაიწყო მოქმედება. ამ მაზრის მცხოვრებლები შედარებით ჩამორჩენილი არიან. მთავის განმავლობაში ახალციხის ერობამ შესძლო თავის აპარატის მოწყობა, თუმცა სასკოლო და ადმინისტრაციული საქმე კიდევ არ არის მის ვამგებლობაში. ახალციხის სამაზრო ერობამ შეიძინა ხე-ტყის სახეობი ქარხანა და იმედი აქვს ამ ქარხნის მოკლე ხანში ამუშავებისა. ეს ქარხანა რესპუბლიკაში საუკეთესოდ ითვლება. ერობას იმედი აქვს, რომ აგრარულ რეფორმას სულ მოკლე ხანში დაასრულებს, ჯერ-ჯერობით ერობას სურს მიწის ფონდის გამოკვლევა. შემდეგ იგი უპე ამ მიწების დარიგებას შეუდგება. თანახმად კომისიის ცნობებისა. კარგად მოქმედებს აგრეთვე ვორის სამაზრო ერობა: სათანადო სიმალეზე დაყენებული სასკოლო ადმინისტრაციული და სხვა საქმეები. ვორის სამაზრო ერობა მცხოვრებთა სამეურნეო ცხოვრებას იყვავებს და ღარიბებს შესაფერ დახმარებას უწყებს.

მუნიციპალ. ცხოვრება

ქალაქის ფინანსები. ტფილისის ქალაქის თავის მოვალეობის აღმასრულებელმა კონიაშვილმა საქართვ. დეპ. სააგენტოს თანამშრომელთან საუბრის დროს ქალაქის ფინანსები შემდეგნაირად დაახასიათა: წყალზე და ტრამვაზე ფასის აწევით ქალაქს არ უნდა მოგება. ერთადერთი მიზანი რომლისაგანაც მიისწრაფის ქალაქი, ეს არის ქალაქის უფლებიციტო წარმოება, მიუხედავად წყალზე ტარიფის ვადიდებისა ქალაქს წყლის ექსპლოატაცია მაინც უფრო ძვირი უჯდება, ამიტომ ქალაქის წყლის ოპერაციაში არა ნაკლებ ათი მილ. მან. დეფიციტს მოვლის. ტრამვაზე ტარიფის ვადიდება აუცილებელი იყო, წინააღმდეგ შემთხვევაში წარმოების მდგომარეობას საფრთხე მოელოდა. კონიაშვილმა აღნიშნა, რომ ქალაქის ვამგეობას განზრახული აქვს ქალაქის უბნებში სახლების შენება ფართო მასშტაბში მოაწყოს. განზრახულია მთელი რიგი იაფფასიანი სახლების აშენება.

მუშათა ცხოვრება

სურსათი მუშებს. ტფილისის მუშათა მაგიდა აცხადებს, რომ სექტემბრის 1 მუშათა წარმომადგენლებმა პურის მიღების ორდერთან ერთად უნდა იქონიონ რეზერვული ჯგუფისაგან. მელოთნეთთა კავშირის ვამგეობამ სოხუა შრომის და მომარაგების სამინისტროს, რომ მუშათა მაგიდიდან სურსათი მიეცეს წვრილ სამრეწველოების მუშებსა და წისკვი-

ლებში მოსამსახურეთა. მელოთნეთთა პროფ. კავშირმა კატეგორიული უარი სთქვა მოგების წილში მუშების შეყვანაზე. ის წინააღმდეგა წამოაყენა ქალაქთა კავშირის მექანიკურ სახელოსნოს ადმინისტრაციამ შრომის ნაყოფიერების გასაუმჯობესებლად. კავშირი უარის თქმას იმით ასაბუთებს, რომ ეს დამლუპველად იმოქმედებს მუშებზე და მათ ორგანიზაციულ ოჯახში უთანხმოებას შეიტანსო.

სასურსათო ცხოვრება

ბრძოლა სპეკულიაციისთან. ქალაქის თვითმმართველობის სასურსათო განყოფილებაში იწყებია, რომ განზრახულია სპეკულიაციისთან საბრძოლველად კატეგორიულ ზომების მიღება. რომ უკეთესად მოეწყოს ბრძოლა სპეკულიანტებთან განზრახულია ადგილობრივ თვითმმართველობათა უფლებების ვაფართოება. მათ უნდა ექნეთ უფლება ადმინისტრაციულ წესით სპეკულიანტების პასუხისგებაში მიცემისა. ამასთანავე სასურსათო განყოფილება იღებს ზომებს, რომლებმაც ბაზარზე უნდა მოაბდინოს ვავლენა. ეს გამოიხატება მცხოვრებთათვის პირველ საქირიების სავანების მიწოდებაში. განზრახულია ქალაქის სასურსათო მაღაზიების რიცხვის ვადიდება. ამ მაღაზიების მიზანია იქონიოს ვავლენა ბაზარზე ნორმალურ ფასების დაწყებაში. სასურსათო განყოფილებას იმედი აქვს, რომ სულ უახლოეს თვეებში იგი შესძლებს საგრძნობ შედეგების მიღწევას, მით უმეტეს, რომ დამფუძნებელმა კრებამ ამ საქმის მოსავარებალად საგრძნობი თანხა ვადასდგა.

ნინო რძევე.

სასურსათო განყოფილებამ „კრუჯა“ რძეზე 15 მანეთი დააწესა.

პურის ფასი. სასურსათო განყოფილების პურის ბიურო იწყება უკანასკნელ დღეებში არსებულ შემდეგ ფასებს: შავი ქერი 550 მან. ფუთი, თეთრი ქერი 700 მან.; ქერის ფჭელი—1150 მან.; ხორბალი ფუთი 1300 მან; ფჭელი—1350—1850 სიმინდი ფუთი 1300 მან;

საქონელი ჩინო-სლოვაკიდან.

ბათუმში მყოფმა ჩინო-სლოვაკიის კონსულმა მიიღო რადიო დეპეშა იმის შესახებ, რომ ტრიესტიდან ბათუმს წამოსულა გემი, რომელიც ჩინო-სლოვაკიის საქონელით ყოფილა დატვირთული, სულ ელიან 175 ვაგონს საქონელს. ვამოგზავნილ საქონელთა შორის არის: ტურქული, ლითონის სხვა და სხვა ვაგონი ნახევარი, ლითონები, მინა, წამლეული, ქალაქი, შეკრიბილი ტანისამოსი, შაქარი, ფეხსაცმელი, ფოლაქი და სხვ. ამ საქონლის სამაგიეროთ სურთ საქართველოდან გაიტანონ მარგანიტი, თუთუნი, სპილენძი და სხვ.

ჩინის გზებზე

კეროსინი და მარუთი სომხეთის გზათა მიმოსვლის დეპარტამენტმა სომხეთის გზათა მიმოსვლის მინისტრს მიმართა შემდეგი განკარგულებით: იღებს რა მხედველობაში სომხეთის რკინის გზებზე მატარებლების მიმოსვლის შეჩერებას, საქართველოს მთავრობა იმ მიზნით, რომ სომხეთის რკინის გზებს დახმარება აღმოუჩინოს, უთმობს სომხეთის რკინის გზას საჭირო კეროსინს და მარუთს.

ხადგური ცუბული. ვზათა მიმოსვლის დეპარტამენტში აღიძრა საკითხი ტყიბულის სადგურზე რკინის გზელთა საცხოვრებელ ბინების აშენების შესახებ. საჭირო ბინების რაოდენობის გამოკვლევა საგანგებო კომისიის მინდობილი ჰქონდა. ამ უამად კომისიამ დაასრულა თავისი მუშაობა და შეიმუშავა განსაკუთრებული გეგმა, რომელიც მან სამართველოს წარუდგინა. ბინების ასაშენებლად გამოთხოვილია 2,679,000 მან.

რკინის გზის კურსები. რკ. გზის სამართველოს ცნობით მოკლე ხანში გაიხსნება რკინის გზის კურსები, რკინის გზის ავენტების, სადგურის უფროსის თანამშენებების, ხანიადარების, ტელეგრაფისტების და სს. მოსამხადებლად. კურსებზე მეტადინეობა 4-5 თვის ვაგრძელდება. კურსის დასრულების შემდეგ მიიღებენ სახანო სამსახურში. კურსებზე მიიღებენ ისეთ ახალგაზრდებს, რომლებსაც საშუალო განათლებაზე ნაკლები არა აქვთ მიღებული. კურსებზე მსმენელთათვის საჭიროა ქართული ენის კარგად ცოდნა.

სეიფის დაცვა სხვისი სახელობით

ადამიანის ვერაგულად მოქმედი ხელიც ვერ მიაყენებს ტყვეს იმ ვნებას, ვერ მიიყვანს მათ იმ საშიშელ განადგურებადამდის, რომ ვერ განადგურებამდის და ხშირად სრულ მოსაზრებამდის მიჰყავს ცეცხლს ტყვეები!

გამძვინებულ და სტოქონად გადაქცეულ ცეცხლს ტყვეში ადამიანის სუსტი ძალა ვერ იმოძრავებს, ვერ სპობს მას მალე და ცეცხლი მთელი თვეობით ბატონობს ტყვეში და ჟღერებულად ანადგურებს მას.

როცა უყურებთ ცეცხლით მოღებულ 200—300 წლოვან წერწყტა ნაძვის, თუ ფიჭვის ხეებს, რომლებიც ელვის სისწრაფით ესალმებიან წუთისთევს, გულ-მოკლეული, სასო მიხილი, გრძნობ შენ უძლურებას ცეცხლის ძლიერების წინაშე და უნებურად განგებისგან მოელო შევლას.

იწვევა, ისპობა, ქვეყნის მშვენება—სიამავე, დაუფასებელი საუნჯე და საფუძველი ჩვენი კეთილ-დღეობისა!

რამდენი ედემისებური კეთხე ჩვენი ტურფა სამშობლოსი გავგარანებულნი; უდაბნოთ მქცუელა ცეცხლისაგან!

შორს არ წავალთ მაგალითისათვის, ქართლის სახელ-განთქმული წიწვწარი ტყეები: „საიციანო“, ახალციხის „წინუბანი“, აბასთუმნის „ორ-პირი“, ბორჯომის „გვირგვინა“ და სხვები 50—70 ათასი დესეტინა იხსნებოდა ცეცხლმა და სრულიად განადგურა უკანასკნელ 15—20 წლის განმავლობაში. ეს დიდი საუნჯე ქვეყნისა მოსპეს პატრონებმა და გამგებმა თავიანთი დაუდევრობით, ხალხმა კი თავისი შეუგნებლობით—უკულტურობით! ცეცხლს საშიშია უმთავრესად წიწვწარ ტყეებში, რადგან ისინი საუკეთესო მასალას წარმოადგენენ ცეცხლისათვის.

თუ გვინდა ცეცხლმა ტყე არ განადგურდეს, საჭიროა მისი გაჩენა ტყეში დროზე ვაგვიფოთ, სანამ იგი პატარა ადგილზე ბატონობს და მდგომარე ხეებს არ უკიდია.

ზიზინდ კი, ჩვენ და სამწუხაროთ, ცეცხლის გაჩენას ტყეში ტყეების გამგე გვიან გებულბს, რადგან არა აქვს საშუალება ცეცხლის ადრე გაგებისა.

ცეცხლის გაჩენის ამბავს ტყეში ტყის გამგეს ტყის დარაჯი ატყობინებს, ბევრ სიტყუოში, ზოგი დარაჯი გამგის ბინიდან 40—50 ვერსის მანძილზე სცხოვრობს, ასე რომ, სულ ცოტა ერთი დღე მაინც საჭიროა დარაჯისათვის რომ შეატყობინოს გამგეს, ერთი დღე უკანაქნელითვის, რომ სათანადო ზომები მიიღოს და ხალხი გამოიყვანოს ადმინისტრაციის საშუალებით ცეცხლის გასაქრობათ. ორი დღე მაინც ვადის სანამ ცეცხლის ქრობას შეუდგებოდნენ, ამ დროს განმაგლობაში კი ცეცხლი დიდ მოედანს იპყრობს და ძრიდლდება. აშკარაა აქ დიდი მნიშვნელობა აქვს დროს მოგებას; რამდენაც მალე, იქნება გაგებული ცეცხლის გაჩენა ტყეში და ზომები მიღებული ცეცხლს გასაქრობათ, იმდენად მცირე და უმნიშვნელო იქნება ცეცხლისაგან მიყენებული ზარალი, რა საშუალებას უნდა მივმართოთ, რომ სულ მოკლე ხანში ვავიფოთ ცეცხლის არსებობა ტყეში?

ერთად-ერთი საშუალება ტელეფონი.

15 წლის წინათ ბორჯომის მამულის სა-მართველო მოაწყო მამულში ტელეფონი, სხვათა შორის გაიყვანა მამულის მთების მწვერვლებზე „ლომის მთა“-ზე და „გვირგვინა“-ზე, საიდანაც მთელი ბორჯომის ხეობა ისე სჩანს, როგორც ხელის ვერსზე.

ამ სიმალღებზე დასდგეს სადარაჯო სახლები, საიდანაც დარაჯი შენიშნავს თუ არ ტყეში ცეცხლის ბოლს, მყისვე აცნობებს ტელეფონით იმ უბნის ტყის გამგეს, რომლის უბანშიაც შეამჩნია ცეცხლი.

გამგე დაუყოვნებლივ აგროვებს მცხოვრებლებს და მიეშურება ცეცხლის ჩასაქრობათ და ავდილად და მოკლე ხანში აქრობს ცეცხლს, რომელსაც ვერ მოუხსწერია განვითარება—გაძლიერება.

ბორჯომის მამულში რაც ეს საშუალება იქნა შემოღებული, ცეცხლმა დაპარვა თავისი განმანადგურებელი ძალა და იგი არ წარმოადგენს მამულისათვის საშიშროებას.

ამ წლის თებერვალში ბორჯომში გამართულ ტყის გამგების და ერობათა წარმომადგენლების ყრილობამ ერთხმად დაადგინა გამართოს ტელეფონი ამ მიხნისათვის ყველა რესპუბლიკის სატყეობში და უწინარეს ისეთ სატყეობში, რომლებიც უმცდებან წიწვწარა ჯივის ტყეებისგან, მაგრამ, სამწუხაროთ, ეს დადგენილება დარჩა მალა-

დებელს ზნად. კარგათ უნდა ვიცოდეთ, რომ ცეცხლისაგან მიყენებული ზარალი უზომო, უანგარიშოა, ტელეფონის გამართვის ზარგები ამ ზარალთან შედარებით, სულ უმნიშვნელოა და არ წარმოადგენს სიმძლევს; თუ გინდ დღევანდელ პირობებშიაც კი, ამიტომ დიდ და მიუტოვებელ დანაშაულად ჩაგვეთვლება და პასუხის მგებელიც ვიქმნებით ქვეყნის და ჩვენი შთამომავლობის წინაშე, თუ კიდევ ჩვენი დაუდევრობით განადგურდა ქვეყნის სიმდიდრე და მშვენება. მივაქცევ მათ ყურადღებას რომელთა პირდაპირ მოვალეობას შეადგენს ამ საშუალების ცხოვრებაში გატარება.

ტყეებს გამგე მ. მურვანიშვილი.

ვილიციაში

26 აგვისტოს, დამის 11 საათზე, ვიორგიევის ქუჩაზე, ალექსანდრეს ბაღის ახლო ანდრია ავეტისას ძე ანდრიასოვს დახვდა უცნობი შეიარაღებული პირი და სიკვდილის მიუქართით მოსთხოვა მას ფული. უკანასკნელს ფული რომ არ აღმოაჩნდა, ბოროტმოქმედმა წაართვა მას ოქროს ბეჭედი, საათი და მიმალა. მეორე მილიციის უბნის კომისარმა დ. კორშიამ მიიღო ენერგიული ზომები და კიდევ აღმოაჩინა დამანაშავე საგანგებო პათალიონის გვარდიელი გრიგოლ იოსების ძე მენაღარაშვილი, რომელიც ანდრიასოვმა იცნო და კატეგორიულად განაცხადა, რომ დაპატიმრებული არის ნამდვილად ის პირი, რომელმაც ის გაძარცვა. მენაღარაშვილი დანაშაულში გამოტყდა გულწრფელად და ნაძარცვი ოქროს საათი და ბეჭედი წარუდგინა კომისარს. დამანაშავე გადაეცა საგანგებო პათალიონის გვარდიის უფროსს.

— 10 ივლისს, ვარგარა ვასილენკომ განუცხადა სისხ. სამ. მილიციას მისი ბინიდან 22,000 მან. საოჯახო ნივთების მოპარვის შესახებ. სისხ. სამ. მილიციამ შესძლო მხოლოდ აგვისტოს დამლევს გამოეოკვია, რომ ქურდობა მოახდინა პროფეს. ქურდმა ზედმეტ სახელად „ჩოკაძე“ მე-2 უბნის უმცროსი მილიციულ გვექცკოროს მონაწილეობით.

ერთი თვის უკან მცხოვრებმა მისკოვის ქ. სახ. № 12, ალექსეი მამედ-ზადემ განუცხადა სისხ. სამ. მილიციას თავისი ბინის გაქურდვის შესახებ. სისხლ. სამ. მილიციამ გამოარკვია, რომ ეს ქურდობა ჩაიდინა ისევ იმ შემოსენებულმა „ჩოკაძემ“. უმეტესი ნაწილი ნივთებისა ჩაბარდა პატრონს.

ბ ა ნ ც ხ ა დ მ ა ა ნ ი

სოხუმის ოლქის სასამართლოს უფროსი ნოტარიუსი აცხადებს რომ 23 ივლისს 1920 წ. დამტკიცდა ნასყიდობის სიგელი, რომლითაც ქ. გუდაუთის მცხოვრ. ივანე ვიორგის ძე ტერაპუიკიძისმა 2500 მან. მიჰყიდა სოფ. აბგარბუჯის მცხოვრ. გუდაუთის ქ. მანრისა ბასიათ ჩახმატის ძე ავირბას და კამშიშ სულემანის ძე ავრბას მიწის ნაჭერი, ზომით 98 ოთხკუთხ. საე. მდებარე ქ. გუდაუთში, უბ. № 14, № 3-ით და ძველი გეგმით № 2-ით. 2396 1—1

სოხუმის ოლქის სასამართლოს უფროსი ნოტარიუსი აცხადებს, რომ 14 ივლისს 1920 წ. სოხუმის ოლქის საქმეთა ნუსხაში, 23 ნაწილში № 1120 მე-193 გვერდზე აღნიშნული შესრულებულია ოჩემირის ნოტარიუსის მიერ გრიგოლაიას მიერ მიცემული სიგელი 1920 წ. აპრილის 6 დღეს № 2-ით, რომლითაც ქ. ოჩემირის მცხოვრ. დიმიტრი მისოუსტის ძე მარშანიამ საჯარო ვაჭრობით შეიძინა უძრავი ქონება კუთვნილი ქაისრო ალექსანდრეს ძე მახარაძის მდებარე ქ. ოჩემირში, გუგსკის და ნაბერეჟნაია ქუჩების კუთხეში, რომელიც შეადგენს მიწის ნაჭერს შერობებით ზომით 375 ოთხკუთხ. საე. 2396 1—1

სოხუმის ოლქის სასამართლოს უფროსი ნოტარიუსი აცხადებს რომ 14 ივლისს 1920 წ. სიმტკიცის საქმეთა ნუსხაში სოხუმის ოლქისა მე-49 ნაწილში, № 2097, მე-187 გვერდზე აღნიშნულია აღმასრულებელი ფურცელი ოჩემირის უბნის მომრიგებელ მოსამართლის 24 იანვრისთვის 1920 წ. № 1116 მაშულზე, რომელიც შეიძინა ქ. ოჩემირის მცხოვრ. აკულინა ბახვას ასულმა გუგუშვილმა და რომელიც ეკუთვნოდა ბახვა კონსტანტინის ძე ჩაიზიბაის მდებარე ქ. ოჩემირში ვოსკრესენსკაია და არმიანსკაია ქუჩების კუთხეში, უბ. № 55 შეადგენს მიწის ნაჭერს № 2-ით ზომით 360 ოთხკ. საე. შერობებით. 2397 1—1

ტფილისის ოლქის სასამართლოს სარეგისტრაციო განყოფილება აცხადებს, რომ სასამართლოს 1920 წ. იანვრის 24 დადგენილებით კოოპერატიულ ამხანაგობათა ნუსხაში შეტანილია სოფ. წყნეთის ტფილისის მაზრის მომხმარებელი საზოგადოება „შრომა“ 0460 1—1

ტფილისის მე-11-ტე საბოჭაულო ჟენის სასამართლოს ბოჭაული არგუტინსკი-დოლოგოუჯოვი აცხადებს, რომ 1920 წ. სექტემბრის 21-სა დანიშნული აქვს საჯარო ვაჭრობა დილის 10 საათზე, გორგენ კოლმანიანცი-საჭილა აშოტ ტერ-მიკიშვილისა მოძარე ქონებაზე, რომელიც შეიცავს სხვა და სხვა მანქანებს ელექტრონის სადგურის „სირიუსი“-სა. ქონება იყიდება სიმონ ზაქარიას ძეს ტამამშვივის პრეტენზიის დასაკმაყოფილებლად, და დაფასებული არის 1685000 მან. რა ფასიდანაც დაიწყება ვაჭრობა. ვაჭრობა მოხდება მე-8 სამილიციო უბანში, ამატუნევის ქუჩ. და არსენალის შოსეს კუთხეში № 33/45, სადაც ვაჭრობის მსურველთ შეუძლიანთ ნახვა საჯარო ვაჭრობის დღეს. (იბეჭდება განმეორებით რადგანაც პირველად შეცდომით დაიბეჭდა. რედ.) 2495 1—1

დაიკარგა პასპორტი ანდრია ბასილის ძე იმერლიშვილის სახელზე, მიღებული ს. შილდოს (კანეთი) კომისარისაგან. გაუქმებულია ჩაითვალოს. 2489 3—1

დაიკარგა სარეგისტრაციო ბარათი, მიღებული ტფ. სამხედრო აღრიცხვის უფროსის გან, მეტრიკული მოწმობა და პარსულ გამართების ძე პალეოიანციის სახელზე. გაუქმებულია ჩაითვალოს. 2491 3—1

ტფილისის ოლქის სასამართლოს სარეგისტრაციო განყოფილება აცხადებს, რომ სასამართლოს 1920 წ. თებერვლის 25 დადგენილებით კოოპერატიულ ამხანაგობათა ნუსხაში შეტანილია მეცხვარეთა ამხანაგობა „მწყემსი“. 0455 1—1

ტფილისის ოლქის სასამართლოს სარეგისტრაციო განყოფილება აცხადებს, რომ სასამართლოს 1920 წ. თებერვლის 3 დადგენილებით, იმ საზოგადოებათა და კავშირთა ნუსხაში, რომელთაც აზრად მოგების აღება არ აქვთ დასახული შეტანილია მაჰმადიან ქართველთა დამხმარე საზოგადოება. 0458 1—1

ტფილისის ოლქის სასამართლოს სარეგისტრაციო განყოფილება აცხადებს, რომ სასამართლოს 1020 წ. თებერვლის 3 დადგენილებით კოოპერატიულ ამხანაგობითი ნუსხაში შეტანილია მომხმარებელი კოოპერატიულ ამხანაგობა „საბაჟო“ 0457 1—1

ტფილისის ოლქის სასამართლოს სარეგისტრაციო განყოფილება აცხადებს, რომ სასამართლოს 1920 წ. აპრილის 6 დადგენილებით, იმ საზოგადოებათა და კავშირთა ნუსხაში, რომელთაც აზრად მოგების აღება არ აქვს დასახული, შეტანილია „ტფილისის წრე“ 0456 1—1

დაიკარგა ვაჭრობის ნებართვა, მიღებული ტფ. ქალაქის გამგეობიდან და პატენთი, მიღებული ხაზინიდან ასევე კატორ გაბრიელის ძე პალეოიანციის სახელზე. გაუქმებულია ჩაითვალოს. 2492 3—1

ტფილისის ოლქის სასამართლოს სარეგისტრაციო განყოფილება აცხადებს, რომ სასამართლოს 1920 წ. მარტის 17 დადგენილებით იმ საზოგადოებათა და კავშირთა ნუსხაში, რომელთაც აზრად მოგების აღება არ აქვს დასახული შეტანილია საქართველოს ეკონომიურ საზოგადოება. 0454 1—1

სოგუშის ოლქის სასამართლოს უფროსი ნოტარიუსი აცხადებს რომ 14 იანვრისთვის 1920 წ. სოხუმის ოლქის სიმტკიცის საქმეთა ნუსხაში, 49 ნაწილში № 2094, მე-178 გვერდზე აღნიშნულია შესრულებული ოჩემირის ნოტარიუსის გრიგოლაიას მიერ მიცემითი სიგელი 1920 წ. ივლისის 9 დღეს, № 8-ით, რომელთაც ქ. ოჩემირის მცხოვრ. კოსტა პეტრეს ძე ქორქიამ შეიძინა უძრავი ქონება კუთვნილი ქ. ოჩემირის მდებარე ქ. ოჩემირში, ტკვარჩელის ქუჩ. უბ. № 8 რომელიც შეადგენს მიწის ნაჭერს ზომით 355,2 ოთხკუთხ. საე. შერობებით. 2397 1—1

ტფილისის ოლქის სასამართლოს სარეგისტრაციო განყოფილება აცხადებს, რომ სასამართლოს 1920 წ. იანვრის 24 დადგენილებით კოოპერატიულ ამხანაგობათა ნუსხაში შეტანილია მეხილეთა კოოპერატიული ამხანაგობა „ლიახვი“ 0459 1—1

სოხუმის ოლქის სასამართლოს სარეგისტრაციო განყოფილება აცხადებს

ამით აცხადებს რომ ოცდათერთმეტ აგვისტოს მის სადგომში (რუსთავის ქ. № 6.) 1 საათზე მოხდება საჯარო ვაჭრობა სოფელ ხაშში ოთხ თვალნიანი წყლის მომუშავე წისქვილის იჯარით გადასაცემათ.

მსურველთ შეუძლიანთ წერილობითაც განაცხადონ თავისი ფასი. ვაჭრობაში მონაწილეობის მისაღებათ საწინდარი 25000 მან. უნდა იყოს წარმოდგენილი. დაწვრილებითი ტრობები ერობის სატენიკო განყოფილებაში მიეცემათ 1—2 საადამდის. 2451 2—2

გ ა ნ ც ხ ა დ მ ა ა ნ ი

რადგან ძალიან ბევრი შეგროვდა ფოთის სადგურზე შავი ქვით დატვირთული ვაგონები ოა დროზე არ იყიდება პატრონების მიერ 27 აგვისტოდან შეცვლამდე, თანახმად ბ. გზათა დეპარტამენტის დირექტორის განკარგულებისა ფასი ვაგონების ვაცდენის ვადიდებულია სამასი მანეთიდან ათას მანეთამდე და ლამეში. 865 3—3

დაიკარგა პირადობის მოწმობა № 101 მიღებული სამტრედიის მილიციის უფროსის სამართველოდან, მეტრიკული ამონაწერი № 51, მიღებული სოფ. საკილაოს ეკლესიიდან და სამხედრო სამსახურის ნუსხა, № 8202, მიღებული ქუთაისის სამხედრო აღრიცხვის უფროსისაგან, ვასილი ლევანის ძე ჯონჯალის სახელზე. გაუქმებულია ჩაითვალოს. 2455 3—3

ამონაწერი საქართველოს დემოკრატიულ რესპუბლიკის

ფინანსთა და ვაჭრობა-მრეწველობის მინისტრის საბჭოს სდომის უჩინალიდან.

სხლომა შეხდვა 25 სექტემბერს 1920 წ.

მოიხმინეს:
4. იტალო-კავკასიის განმალდებელ ბანკის დაარსების საქმე.

დაადგინეს:
ა) პრინციპილურად სასურველად იქმნას ცნობილი დაარსება საქართველოში იტალო-კავკასიის განმალდებელ ბანკისა.
ბ) საკმაოდ იქმნას მიჩნეული ოპერაციების დასაწყებად ძირითადი თანხა 10.000.000 მ.
გ) უძრავი ქონების შეძენის უფლება სასტიკად იქმნას შეზღუდული და ბანკს ნება ჰქონდეს შეიძინოს მხოლოდ იმდენი ქონება, რაც თვით მის საქმეთათვის იყოს საჭირო; უძრავი ქონების ყიდვა-გაყიდვა—კი საზოგადოდ არ შეიძლება ნება დართულ იქმნას.
დ) ნება მიეცეს ბანკს საქონლის სყიდვა-გაყიდვისა ცალკე, განსაკუთრებულის თანხით, რომლის რაოდენობა მან წინასწარვე უნდა განსაზოგროს და აცნობოს ფინანსთა მინისტრს.
ე) სავალდებულოდ იქმნას ცნობილი, რომ ზოგადი რაოდენობა ანაბარად მიღებულის ფულისა ბანკის ძირითადს თანხას სამჯერ მეტად არ აკარბებდეს.
ვ) ცნობილ იქმნას, რომ ცენტრალი გამგეობა ბანკისა რომში პასუხის-მგებელია იტალო-კავკასიის ბანკის ყველა ოპერაციებისათვის.
ზ) ცნობილ იქმნას, რომ ფინანსთა მინისტრს უფლება აქვს მოითხოვოს, რათა ბანკმა გადაარიცხოს საერთო ხარჯ-გამოურიცხველ მოგებიდან უწყებული პროცენტი ბანკის სათადარგო თანხაში ოპერაციების განვითარების თან და თანობისამებრ. 849 1—1